

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre 6 frt. — kr.
Fél évre 3 „ — „
Negyed évre . . . 1 „ 50 „
Egyes szám ára . . 6 kr.
Külföldre egy évre 8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SOMLYÓN:

Móricz Gyula szerkesztő lakásán.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetések, nyilvtéri cikkek, stb. a kiadóhivatalokban fogadtatnak el.

Hirdetések közlési díja:

minden egy hasábsz 1 garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyilvtér“ rovatban
közlendő cikkek soronkin
10 kr. díjért közöltenek.

Iparunk érdekében.

K.-Vásárhely, 1884. aug. 2.

Felnek, mulnak a napok. Ez év is lassanként lezajlik s nemsokára itt az országos iparkiallítás ideje, a mikor ország-világ előtt be kell mutatnunk hazánk iparának miben állását, be kell bizonyítanunk, hogy az utóbbi pár évtized alatt, századok mulasztásait pótlándó, óriási léptekkel haladtunk, fokozott szorgalommal igyekeztünk minden téren s így az ipar terén is a nyugati civilizált népek színvonalára emelkedni.

Ezt általánosságban hazánkról a külföld már is elismerte. S ha e hon minden egyes polgára, minden egyes iparosa át tudná érezni azon fontos és magasztos feladatát, mely mindenkit kivétel nélkül illet és érdekel; ha e hon polgárai egytől-egyig a haladás zászlóját lobogtatnák; ha minden egyes egyén — a helyett, hogy a világosság terjesztőit, a haladás embereit, persze legtöbbször a lelketlen izgatások következtében, folytonos gyanúsítás és szidalmakkal illesse — egy szívvvel, lélekkel a minden oldalú mivelődés szükségességét átérzné s nem vonná ki magát minden oly mozgalomból, melyből lelke szellemi és végtére zsebe anyagi hasznot huzna s nem idegenkednék az önzők, haszonlesők rábeszélései következtében az egyesületi (testületi) élet általa nem ismert, de végeredményében áldást hozó következményeitől: akkor századok mulasztásai, mint a reggeli harmat a nap

kisütése következtében, úgy enyésznek el.

De a magyar ember magát meg nem tagadja. Ő az egyetértést az elméletben tiszteli, de a gyakorlatban nem respektálja; innen van aztán, hogy: „átok veri meg a magyart, hogy az soha össze nem tart.“ Alkalmazzuk ezen általánosságban tartott állításunkat városunk jelenlegi helyzetére s az országos iparkiallítással szemben iparostársaink által elfoglalt álláspontra.

Városunknak — tudvalevőleg — $\frac{1}{4}$ -de iparos. Különösen a bőr-, szesz- és faipar, de ezek között is a két első az, melylyel városunkban tulnyomólag foglalkoznak. A szesztermelés oly nagy mértékben üzetik, hogy ez 5000 lakóval bíró kis városban — a három sergár kivételével — 12 nagy szeszgyár van. Az egész Székelyföld $\frac{1}{4}$ -dére innen hordják a szeszt. A bőrpar oly nagy mértékben virágzik, hogy az egész vidék szükségletének kielégítése után csak eszmát Moldvának Káson nevű helységében évenként történni szokott nagy vásárra több ezer párt szoktak vinni és eladni. Hasonlóképen áll a dolog — ha nem is ily nagy mértékben — a faiparral.

Nem is említve az ipar többi nemét, mint a husvágást — mészárosaságot — fazekasságot, bádóg- és lakatosaságot, kalaposságot stb., s mellőzve a kereskedés különböző ágait, azt hinné az ember, hogy iparosaink, ipartársulataink kapva kapnak e nem mindennapi alkal-

mon s a város támogatását is igénybe véve, oly mértékben képviseltetik magukat az országos kiállításon, a mely e város nagyszámu iparosainak megfelelő s a mely a magasabb körök figyelmét is képes leend e város iparának fejlesztésére s ipari érdekeiknek megvédésére kellő mértékben felhívni. Azt hinné az ember, hogy az országos kiállításon e város iparczikkei egy egészen külön helyen lesznek kiállítva s a szakértőknek a maga egészében kimutatva.

Azonban — fájdalom — nem így van. Tény az, hogy lesznek kiállítva innen is iparczikkek, de nem mint K.-Vásárhely, hanem hiteles értesülésünk szerint mint Háromszék megye ipara leszent bemutatva. Hiszen ez is jobb a semminél, de én, mint e város polgára, miután positive tudom, hogy az egész vármegye összesen sem mutat fel félsannyi iparost, mint városunk; összesen sem állít elé félsannyi iparczikket se, mint mi: ezt mégis sem helyesnek, sem célszerűnek, sem a helyzet megvilágítása szempontjából correctnek tartani nem tudom.

Sőt tovább menve, tiszta tudomásunk van arról is, hogy még egy lépés sem tétetett arra nézve, hogy a szeszipar az országos kiállításon a legkisebb mértékben is képviselve legyen. Ezt az egész eljárást közönyösségnek, szűkeblúségnek, a kiállítás nagy jelentősége kicsinylésének, vagy minek lehessen minősíteni? Hiszen csak nem lehet komolyan venni egy iparos által mondott

azon megbélyegző szavakat: „Mindjárt — bizony — bemutatjuk a mi iparczikkeinket a világnak, hogy mások is megtanulják s elvegyék a mi kenyérünket.“

Igen, — polgártársak — megtörténik az akkor, ha ti a fejlettebb iparral lépést tartani nem ohajtotok, ha a kiállítással járó előnyöket felhasználni nem tudjátok és nem akarjátok, s ha a ti érdekekben felállított ipariskolát kellő mérvben nem támogatjátok, s ha az új ipartörvény rendelkezéseit egyes lelketlen és haszonlesők bujtogatására életbeléptetni késlekedtek, sőt vonakodtok. E város iparczikkeinek legfőbb piacza Moldva, de ezt megtartani csak úgy lehet, ha az iparosok khinai fallal nem veszik körül magukat, más szóval, ha iparczikkeik folytonos fejlesztését s az iparos-osztály mivelését szigoruan szem előtt tartják.

M s.

A képesítéshez kötött mesterségek. A kereskedelmi minisztérium felszólította a kereskedelmi és iparkamarákat, valamint az országos iparegyesületet, hogy terjeszszék elő javaslataikat az iránt, mely mesterségeket tartják az új ipartörvény tekintetbevételével képesítéshez köteendőeknek. Ezen felszólításnak a kamarák eleget tettek és említésre méltó, hogy egyes mesterségeket, melynek pl. a bocskoros, dobozos, enyvfőző, hurok, kertész stb. mesterségek iránt csak egy-két kamara követeli a képesítéshez kötetést. Egészben a következő mesterségek jelöltettek meg több-

A „Székelyföld“ tárczája.

A magyar irodalom szalonja.

Néhány évtized alatt a magyar hirlapirodalom rendkívüli módon fejlődött és haladt. Szabadságharcunk idején a napi sajtó még oly jelentéktelen volt, hogy úgy szólván nem is lehetett számba venni. Csak a hatvanas években kezdett nálunk az időszaki irodalom emelkedni, s ime ma, alig husz év múlva, zsurnalisztikánk kiállja a versenyt akár a német, akár a francia hirlapirodalommal, sőt sok tekintetben egészségesebb, disztigáltabb és tisztább azoknál.

S míg a magyar zsurnalisztika ily rohamosan közeledik virágzása teljességéhez: a sajtó ellenkezőleg feltűnően hanyatlott az utolsó években. Nem is emlitem azt az arany-korszakot, mikor Arany János Szépirodalmi Figyelője, Koszorúja, Jókai Életképei s később Beöthy Zolt Athenaeuma közvetítették irodalmunk legszebb gyöngeit a közönséggel eredeti közleményeikben és ismertető cikkeikben. Elég, ha rámutatok a Képes Világra, a Magyarországi és a Nagyvilág-ra, mikor Ágai szerkesztette, továbbá Ábrányi Figyelőjére, szóval a mult évtizedek szépirodalmi közlönyeire, s mindenkinek be kell látnia,

hogy ma ennek a sajtónak szépirodalmunkban sehol semmi nyoma. Míg a külföldi illusztrált folyóiratai egy-egy számukban a művészet és költészet örökbecsű termékeit mutatják be a legragyonabb kiállításban és a fokozott igényeknek megfelelően, az irodalmi választékosággal és a tipografia újabb vívmányainak virtuozításával hatnak és hódítanak: nálunk a szépirodalmi folyóiratok jobbára névtelen és tehetségtelen verszifika-torok szárnypróbálgatásaival megtömött halvány, kisszerű másolatai a világirodalom nagy revűinek.

Ez pedig végtelen kár és veszteség szépirodalmunkra; mert a közönség nagy része nem a gyűjteményes vagy önálló kötetekből, hanem többnyire folyóiratokból szokta megismerni a szépirodalmat, és bizony e tekintetben édes-keveset nyújtanak a heti újságok idegen képekkel ékeskedő lapjai.

Legujabban azonban egy új szépirodalmi folyóirat indult meg a fővárosban és ez a folyóirat hivatva van hanyatló szépirodalmi közlönyeinket a legmagasabb fokra emelni s szépirodalmunknak elévülhetetlen szolgálatokat tenni. Hiszen még alig négy száma jelent meg és az olvasó már is ámulattal veszi észre, hogy az élő magyar szépirodalom mily gazdag neveken és mű-

kódésében. Eddig uton-utfélen hangzottak a panaszok, kivált az akadémikus vaskalaposok és a kiérdemült veteránok jajgattak, hogy irodalmunk pusztul, hanyatlak, s ime, egy új vállalat rövid négy hónap alatt meggyőződött mindenkit, hogy szépirodalmunk ma is valódi kincses bánya, csak hogy kiaknázatlanul hever az írók és költők asztalfiókjában.

És ez az új havi folyóirat, mely az élő halottakat oly gyorsan új életre támasztotta: a „Magyar Salon“.

A „Magyar Salon“ Fekete József és Hevesi József szerkesztésében indult meg május elsején és alig négyhónapos fennállása alatt a ma élő magyar szépirodalomnak csaknem összes kitünőségeit bemutatta jeles dolgozatokkal. Jókai legujabb regényét Jókai Róza pompás illusztrációival közli; költeményeket Vajda Jánostól, Endrődi Sándortól, Reviczky Gyulától, Szabó Endrétől, Kiss Józseftől és Komócsytól adott; elbeszélő, esztetikai, ismeretterjesztő, tudományos, bíráló és társadalmi közleményeit Pulszky Ferencz, Szász Károly, Vámbéry Ármin, Zichy Jenő gróf, Teleki Sámuel gróf, Ágai Adolf, P. Szathmáry Károly, Koroda Pál, Mikszáth Kálmán, Szana Tamás, Ábrányi Emil, Klapka György, Erődi Béla, Marczali Henrik stb. stb. írták. S ezen fölül minden

szám szövegeit gazdag eredeti illusztrációk, továbbá legjelesebb magyar festőink pompás rajzai díszítik. Határozottan állithatom tehát, hogy a „Magyar Salon“, jóllehet még csak négy számot adott ki, e rövid idő alatt a magyar szépirodalomnak valódi szalonjává lett, hol minden tehetség, író és művész, legjobb, legujabb műveivel jelenik meg.

Epen most hagyta el a sajtót a „Magyar Salon“ augusztusi füzet, s a mint végig lapoztam, szívem megdobbant a büszkeségtől, az örömtől, mert éreztem, hogy e folyóirattól újabb szépirodalmunk pezsgő életének üde szellője csap meg s ez költészetünk új virágzásának fűszeres illatát legyinti felém. Az országos ünnepné vált szent István napja alkalmából Molnár Antal jeles történettudós ügyes cikket ír. György Aladár alaposan és hévvel értekezik nőnevelésünkről. Falusi álnévvel egy poéta levelet intéz Dóczy Lajoshoz, válaszul ennek husvéti episztolájára. Falusi szatirája találó vonásokkal és élesen festi mai irodalmi viszonyainkat, a félszágességeket és kinövéseket. A többi közt az akadémiai klikkrol így zeng:

Kézművesek, kik czéhbe álltak össze
S egymásnak osztják a mester nevet.
Irigy, sivár nép, jólétben fűrészt;
Csak hasznót ismer s bölcs mérséklést.

kevesebb kamara által olyanok gyanánt, melyeknek gyakorlását képesítéshez kötendők tartják: Ács, arany- és ezüstműves és ékszerész, arany-, ezüst- és fémverő, asztalos, bádgos, boeskoros, bognár, borbély, fodrász és parókakészítő, bőrdandós, csapó és gubás, csatos, cserép- és palafedő, csizmadia, csontmetsző, czipmestő, czipész, csutóráz, csukrász, diszműáru-készítő, dobozkészítő, enyvfűző, építész, esztergályos, faragó, faszerszám-készítő, fazekas, fegyverkovács, fehérítő, fémnyomó, fémöntő, fényképész, festő, (carton-, kék-, ruha-, selyem-, szoba- és porcellánfestő), fűsüs, gépészlakatos, gépműves, gombkötő, hangszerkészítő, harangöntő, harisnya-szövő, hentes, hurkakészítő, írhas, kádár, kályhás, kalapos, kapakészítő, kaptavágó, kardkészítő, kárpitos, kefekötő, kéményseprő, kerékgyártó, kertész, késes, keztyűs, és sérvkötő, kocsigyártó, kocsifényező, képeretkészítő, kordoványos és szattyános, kosárfonó, kovács, köfaragó, kőműves, kő- és könyvnyomdász, könyvkötő, közsörös, köteles, kötőszövő, kövező, kutmester, lakatos, lánczkovács, látszerész, legyezőkészítő, lemezoló, (arany és ezüst), mázó és fényező, mérlegkészítő, mészáros, mézeskalácsos, molnár, műszerész, művakoló, nap- és esernyőkészítő, nyerges, órás, ostorkészítő, öntő, paplanos, paszományos, pipaégető és pipakupakló, pokróczszövő, posztós, puskaműves, sapkakészítő, sarkantyukészítő, sórfőző, sütő, szabó (férfi, nő), szalámikészítő, szalmakalapos, szappanos és gyertyamártó, szerkovács, szíjgyártó, szitakötő és rostás, szobrász, szűcs, szűrszabó, tabakos, tajték- és pipafaragó, takács, timár, tümíves, üveges, varga, vállfűzőkészítő, vésnök, viaszöntő.

A külföldi okiratok bélyegei. A váltók és egyéb okiratok után járó bélyegilletékekre nézve, ha azok külföldön állítatnak ki s a monarchia egyik államterületén keresztül a másik államterületre hozatnak be, a m. kir. pénzügyminiszterrel egyetértőleg következő intézkedett. Az illeték-szabályok határozatai oly váltókra s általában mind azon egyéb okiratokra nézve is irányadóknak tekintendők, melyek külföldön állítatván ki, a monarchia egyik állama területén keresztül, a másikba behozatnak. E szerint az illetéki díjjegyzék rendelkezései akként értelmezendők, hogy az ott említett külföldi váltók után a meghatározott illeték csak akkor jár teljes összegben, ha a váltó után a bírói tanácsban képviselt királyságok és országok területén bélyegilleték nem rovatott le.

A szenvedély, a szárnyalás, az eszme
Fülszöveg lom mindennek felett.
Józan középserűsége büszke:
Vize kevés, de mégis sok a lisztje.

S e céh fennen kiáltja: nyit a verseny!
S tolong a síkra a poéta nép.
A verseny nyit; de hát — kimondva nyersen —
A jutalom családi osztalék!
S a megcsalódott sirjon vagy nevesen?
Midőn a bíró, a híres, derék,
Az igazságot így oldalba rugja,
Lehet-e szó, ezt jellemezze durva?

Ki nagyra tör, kit ihlet szomja éget,
Hagyják elveszni forró Zaharán;
És aztán hirdetik: lám, semmivé lett,
Nem volt tehetség, csak szűz titán!
Ha elbukott, elmondják rossz gebének,
És ünneplve dözsölnek torán;
De hogyha győz, tömjénezői lesznek,
S hogy felfüdték, azzal dícsékesznek.

Vajda Jánostól, legnagyobb élő lírikusunktól, egy mély, eszmével és hangulatával frappáló dal van e füzetben. Koroda Pál pedig Vajda egyéniségét méltatja szép cikkekben. Reviczky Gyula századunk pessimismusáról ír nagyon érdekesen, sok szellemmel és zsenialitással. Jókúthy János pedig nemzeti színházunknak ad praktikus és figyelemre méltó tanácsokat drámairodalmunk jövője érdekében. Jókai és Borostyáni regényeiket folytatják. Hevesi szép rajzzal, Szabó Endre költeménnyel, Gabányi humoros apróságokkal van a füzetben képviselve. Írtak bele továbbá: Kenedi Géza, Tábori Róbert, Hentaller Elma, Dr. Weisz I., Kö-

Csikmegye

törvényhatósági bizottságának
jul. 29., 30. és 31-én tartott rendes
közgyűlése.

Mikó Bálint főispán d. e. 1/29 órákor a gyűlést megnyitván, olvastatnak a szentesítést nyert 1883. évi XLV.—XLVI. és az 1884. évi I.—XXXV. törvények.

Becze Antal alispán az 1884. év első felére vonatkozó jelentését olvassa fel, melyben a vármegyének teljes képét állította a hallgatóság elé. A jelentés annyira kimerítő és oly műgonddal volt kiállítva, hogy az egész gyűlés roppant lelkesedéssel fogadta; egyedül Györfy Gyula, a csikkarcfalvi kerületi orsz. gyűlési képviselője, keresett kifogásolandó részleteket. Nem volt megelégedve, hogy a tisztviselők ellen megindított fegyelmi vizsgálatokról szóló részlet nem terjedt ki a vizsgálat alapjául szolgáló események elbeszélésére; megtámadja az alispánt, hogy a félévi közgyűlés mért nem tartott meg még a tavaszon; békétlenkedik, hogy a zárszámadások a gyűlés előtt 15 nappal nem tétettek ki közszemlére; részrehajlónak mondja az alispánt, mert nem hiszi, hogy a fegyelmi vizsgálat alatt álló tisztviselők kötelességeiknek eleget tettek volna és megérdemelnék az általános elismerésben való részesülést, miként a jelentés kifejezte. Az országyűlési képviselők választását tárgyzó részletnél nagyon feltűnő politikai szempontból beszél és nincs megelégedve, hogy a gyergyóalfalvi esetet oly röviden említette meg, ugyisintén kitér azon elnézés felett, hogy bárha ő képviselője által a csikszépvízi szolgabíró és a madarasi községi bíró ellen bűnvádi jelentés is tétetett, illeték nem lettek még állásaikban felfüggesztve.

Mindezekből azon neveltséges eredményt igyekszik levonni, hogy az alispán nem ösztönözte és jelentésével félre akarja vezetni a törvényhatósági gyűlés tagjait, miért is ő, t. i. Györfy Gyula, a jelentést nem veszi tudomásul s kéri a gyűlést, hogy ezen jelentésért az alispán ellen fegyelmi vizsgálatot indíttasson.

Becze Antal alispán a Györfy szavait kemény érvekkel veri vissza, ugyanígy, hogy ezután Györfy csak kapkod, mentegetőzik, de hatást nem tud kelteni. A gyűlés nem akarja kihallgatni, minék folytán indítványára nézve szavazást kér.

Madár Imre főjegyző szintén válaszul Györfynek, ugyisintén Mikó Árpád és Mihály Ferencz szolgabírák is.

Csedő János csiktaploczai községi jegyző személyes kérdésben szót kér és az

rösy Sándor, Hidassy Pál stb. stb. S ha még hozzá teszem, hogy eredeti képeket és illusztrációkat Jankó János, Paczka Ferencz, Greguss Imre, Aggházy Gyula, Patáki László, Mednyánszky László báró, Margitay Tihomér, Szemlér Mihály, Mesterházy Kálmán, Jókai Róza, Dörre Tivadar, Stetka Gyula, Kinnach László, Széchy Gyula, Balló Endre, Mirkovszky stb., tehát csaknem az összes kiválóbb magyar festők rajzoltak a „Magyar Salon” számára: nyiltan kijelenthetem, hogy ily derék folyóirat még nem jelent meg magyar nyelven. A „Magyar Salon” hivatva van a hasonló irányú külföldi folyóiratokat hazánkból teljesen kiszorítani; hivatva van szépirodalmunknak új lendületet adni s e tekintetben igen nagy szolgálatot tehet a magyar irodalomnak.

A kit költészetünk, elbeszélő szépprózánk, esztetikai, kritikai, tudományos irodalmunk és képzőművészetünk élete érdek: leghívebben találhatja azt visszatükrözve a „Magyar Salon”-ban, mely e mellett divatozikkeivel, humoros apróságai, szellemes talányai, fejtőre rejtvegyeivel a könnyebb szórakozást kívánók igényeit is kielégíti s egyaránt díszére szolgálhat a legzadagabb könyvtárnak és a legelőkelőbb szalon asztalának.

Hollós Mátyás.

alispának Györfy által provokált azon felvilágosítását, hogy a csiktaploczai jegyző ellen a fegyelmi vizsgálat azért indítottat meg, mert megtagadta az engedelmességet, — valótlannak nyilváníta.

Hiába történt hivatkozás a vizsgálati irományokra, Csedő váltig tagadta, hogy az alispán igazat mondana.

Kétséget nem szenved, hogy ezen kihívó magaviselet előbb általános nevetést, a hosszas forszírozás után pedig valóságos felháborodást keltett.

Részünkről azonban hajlandók vagyunk Csedő János urat védelmünk alá fogni, mert meg vagyunk győződve arról, hogy Csedő ur az alispán szavait nem értette meg. Tulságos követelésnek tartjuk, hogy az egyetleneszer elmondottakat mindem ember azonnal megértse és felfogja, különösen pedig akkor, midőn azok épen az illetőre vonatkoznak.

Vége azonban megtörtént a szavazás és 120 szóval, 5, írva: őt sz. ellenében az alispáni jelentés tudomásul vétetett.

E szavazással a törvényhatósági bizottság szint vallott és egyszersmind kijelentette, hogy gyűlésein nem akar politikát árulni.

A függetlenségi elveket valló törvényhatósági tagok általában felháborodással fogadták Györfy Gyula képviselő fészkelődéseit és nyilvánosan is kifejezést adtak rosszalásuknak.

Ezután részint békétlenség, részint kimerülés folytán 12 1/2 órákor annyira szétmállott a közönség, hogy midőn felmerült a kérdés: Gyergyó-Szt-Miklóson, vagy Csik-Szeredában állíttassék fel az erdő-őri iskola, 28 szavazattal Gyergyó-Szt-Miklós győzött.

Ha mindjárt kimerültség folytán is jött létre, igen helyesen történt. Gyergyónak rengeteg erdői vannak, közlekedési utakkal rendelkezik, jelentékeny faiparral bir: az erdő-őri iskola is Gyergyót illeti. Nálunk a fát csak pusztítani tudjuk, Gyergyóban értékesítik és megbecsülik.

(Folyt. köv.)

Kézdí-szék, 1884. július végén.

Megyénkben javában foly az aratás a közepes termést megközelítő kilátással. A véres verejtékekkel munkálkodó földművelő osztály most a fáradság után kinálkozó szerény sémése és gabona betakarításánál sem kímél semmi áldozatot, csak hogy az ezer oldalról vállaira nehező nyomorok terheinek némi enyhítésére azt kezeihez kaphassa. S nem kisé bosszantó az év ezen legégetőbb munkanapjaiban azon körülmény, hogy míg a más években munkakeresés végett Moldva-Oláhszágot járnak szokott napszámos néposztály ezen napokra visszajött, addig most — épen ezen szorgos munkaidőben — nagy előpénzekkel gyűjtötték össze a népet és szerződötték el Moldva-Oláhszágba. Ez természetesen nagy kárára van földművelő népünknek, mert a munkaerő ezáltal megfogyatkozván, a napszám magasabbra növekedett, a munka-idő a gabona betakarításánál hosszabbra nyúlik s csapásos éveket élve, rossz idő esetén az összes roppant kárt vall. Ez annál bosszantóbb, mert az előpénzeket épen azok szerzik be, — természetesen jó pénzért vagy fáradságdíjért — kiknek ezen napokon a munkaerőt drága pénzen kell megszerezniök s a munkáskezeket itthon tartani hatalmukban volna; csak hogy ők a kiadási többletet busásan megkapják végzendő munkájukhoz, embertársaikat azonban megrövidítik s nekik okoznak nem kis veszteséget. Megtörténik, hogy egyes kérelmezőknek e tekintetből a felsőbb hatóság részéről az utlevél megtagadtatik, de a nagyobb rész utlevél nélkül távozik szökő-ösvényeken. Népünk létérdeke itt több figyelmet érdemelne.

A szegény napszámos-osztály rá van szorulva a napszámra és hol többet adnak, oda megy. De a kormányok volnának hivatva ezen ügyön segíteni, a földműves és napszámos néposztály ügyeit rendezni, segítségére sietni azoknak, a kik magukon nem

tudnak segíteni, de a segélyt állami, nemzeti s más szempontokból megérdemlik és abban multhatatlanul részesítendők is.

Nemzetünk társadalmi viszonyai és igényei napról napra fejlődnek és növekednek. Ugy itt, mint általában hazánkban a munkás-osztály kezd számot tenni és sajátos állást elfoglalni. Ezen osztálynak is roppant bajai és orvoslandó ügyei vannak. Ezen és a földművelő néposztályon az agrár kérdés helyes megoldásával lehet és kell segíteni.

Németszág felismerte a bajokat s Bismarck ma már azon fáradozik, hogy a munkásokat bevonja a kényszerbiztosításba. Mi megelégednénk egyelőre vele, ha az agrárkérdés megoldásával a napszámos-osztály ügye is rendeztetnék és főképp, ha a magas kormány a munkások egészségéről gondoskodnék, vagyis szigorú intézkedései által elejét venné annak, hogy a munkás nép ne mérgeztessék meg s ne pusztuljon a nemzet vesztére.

Svájc szomorú helyzete legyen példa reánk nézve. Svájcban, miután a tisztán földművelő állam iparizó állammá lett, a pálinkafogyasztás oly arányban haladt, a mily arányban hanyatlott a földművelés. Az alkohol fogyasztása a munkás népnek bizonyos fokig parancsolóan szükséges; ha azonban — s ez történt Svájcban — átlépi a határt a szeszfogyasztás: ott következik a munkás-osztály lassu öngyilkossága.

A svájci szövetségtanács jelentéséből kitűnik, hogy a hadseregéből a szolgálatra alkalmas katonáknak évenként egy százalékát részesegkedés miatt kell elbocsátani, hogy 1877-től 1882-ig évenként meghalt 254 ember. Baselben az 1878-ban meghalt 30—60 éves emberek 11.1 százaléka a szesz italok mérsékletlen fogyasztása miatt pusztult el. Dr. Fetscherinné, a sz.-urbáni tébolyház igazgatójának jelentése szerint 7362 örvült között 923, a kantonális fegyházakban 2173 férfi közül 43 százalék, 387 asszony közül 23 százalék, a fiatal bűnösök számára berendezett nyolcz javító intézetben a fiúk 50, a leányok 45 százaléka az iszákosság áldozata lett és olyan szülöktől származott, kiknek egyike vagy másika iszákos volt. A berni kantonban a szegényügyi viszonyokról szóló jelentés szerint a 16,916 gyámoltott közt 2003 jutott az iszákosság miatt koldusbotra.

Rettenő képet nyújtanak e számok a munkás-osztály nyomoru helyzetéről. A szövetség-tanács a veszedelem korlátozására ajánlja, hogy a kormányok szigorúan figyeljenek az italmérők becsületességére, jó hírnevére, a korcsmák tágassága és magasságának korlátozására; rendelkezzenek, hogy isteni tisztelet idején a vendéglők bezárassanak, gyermekeknek ne adjanak szesz italokat; fenytések büntetéssel az iszákosság elősegítőit s jelentsék ki, hogy korcsmai adóssáért senkit sem lehet bepörölni; általában szigorú rendszabályokat sürget.

Nem újak ezen eszmék. Volt szó róluk a magyar parlamentben is*; a munkás és földművelő nép sorsát szíven hordó sajtó is szól már; a kormányon a sor tenni. Nógassa ezt a sajtó addig, a míg célt ér. A veszély nagy. Félre kell már tenni a tisztán fiskális érdekeket, midőn szentebb és magasabb érdekek követelik azt. Ez megszívlelendő ma, midőn a munkás kéz hiánya ily égetőn nyilvánul.

s — s.

Minő befolyása van a rossz házi nevelésnek az iskolára és a társadalomra?

Irta M. Székely János.

(Vége.)

Bármely egyesület, község vagy ország, melynek többsége ingatag jellemű,

*) Nemcsak szó volt, hanem a törvény értelmében a megyék szabályrendelettel gondoskodtak már eddig is a korcsmai hitel megszorítását illetőleg. Az egészségügyi törvény már rég meg van alkotva; a közokt. miniszter a pálinkaivás megakadályozása iránt bocsátott ki rendeletet. A kormány és törvényhozás a létező viszonyok közt minden lehetőt megtesz; csak a társadalomnak kellene többet tenni. Saját hibáinkért is megszoktuk a kormányt szidni. És ez nagy hiba. Szerk.

elvtelen egyénekből áll: fel nem virágozhatik, sőt tönkre kell, hogy menjen. Igen, mert az ilyenek ma egy és holnap más elvet valának, s mint a színű, a szerint változnak, a mint a nagyok kegyének hajbázsása, a népszerűség vagy éppen a hasznosság kívánja. Az ilyeneknél sohase az ügy szentsége, hanem mindig a mások akarata vagy az „én” dönt. Pedig beh szép jellemvonása az egyéneknek az önállóság! Hegedűs István az angol népről erre vonatkozólag egy helyett ezt írja: „Az angol nép legszebb jellemvonása éppen az önállóság nagyobb mértékében áll, melyet csak erős kifejlődésre jutott társadalmi, vallás-erkölcsi élete hozhatott létre.”

Ingatag jellemű egyénekekkel nem virágozhatik a társadalom; hiszen azok megbízhatói annak, hogy valami nagyot, szépet és dicsőt lehessen alkotni. „Hány dicső terv végződik — mondja Könyves Tóth K. — türes szavakban? Hány szándékolt tett nem válhatik soha tétté? ... Hány jól átgondolt szándék nem juthat el még csak a kezdet-hez sem? S mind ennek oka nem más, mint a bátor határozottság kellő hiánya.”

Ha tehát, szülők! ilyen salakokkal nem akarjátok a társadalmat alapjában megintatni: szoktassátok gyermekeiteket az önállósághoz, hogy ne legyenek a ti és mások kezében bábok; edzsetek és fejlesszék a tartásukat és akaraterejüket; mondjátok el — példával is járván elől — Arany szavaival:

Előttem a küzdés, előttem a pálya;
Az erőten csügged, az erős megállja.
És tudod: az erő micsoda? Akarat,
Mely előbb vagy utóbb, de borostyánt arat.

Szoktassátok, hogy ne tartsanak mindent jónak vagy rossznak, a mit mások mondanak, hanem a szt. írás szavaival: „Mindeket megvizsgáljátok, s a mi jó, azt megtartsátok.” Mint imádságot, vessétek gyermekeitek lelkébe s a példa hatása folytán tevétek a nemes önértet mulhatatlan főkellékévé Petőfi ezen szavait:

Ha férfi vagy, légy férfi,
S ne hitvány, gyöngé báb ...

Ha férfi vagy, légy férfi,
Legyen elved, hited ...

* * *

Az elmondottakkal, azt hiszem, sikerült bebizonyítanom, hogy a rossz házi nevelés mily káros és hátrányos befolyással van az iskolára és a társadalomra. Ha a rossz házi nevelés következményeit összegezni akarjuk, kimondhatjuk, hogy: a társadalom ellenszenve az iskola iránt, az ifjúság nem kellő erkölcsi magaviselete, az iskola feladatának nehéz megoldása, az erkölcsiség hanyatlása, az iszákosság terjedése, a sok elégedetlenség, könynyelműség, pazarlás, divatizés, kegyeleti érzés hiánya, irigykedés, zsarnokság, a szülők iránti tiszteletlenség, elvtelenség, jellemtelenség, rangkör, babona, minden szép és művészi iránti közönyösség stb. stb. mind, mind a rossz házi nevelés kifolyásai; s mindezen bajok s részben társadalmi vétkek, mivel már is merészen emelik fel fejüket a félni lehet, hogy aláássák a társadalom oszlopait, élénken kezdték foglalkoztatni hazánk hivatott köreit.

Hogy a közérkölciség sülyed, az erkölcsitenség terjed, a társadalmi bajok szaporodnak: az eléggé ismeretes. Hogy ezt egyhamar és egykönnyen megakadályozni nem lehet: az bizonyos. Nekem szilárd meggyőződés, hogy a mit — Lederer A. szerint — Funke Brentano „La civilisation et ses loix” című művében Franciaországra nézve mond, az hazánkra is teljesen illik. t. i. Magyarország „az erkölcsi sülyedéstől csak akkor lesz mentve, ha mindenki elég tudományt és tapasztalatot gyűjtött arra nézve, hogy gyermekeket jól nevelhessen.”

Irodalom.

Az „Athenaeum” könyvnyomdájában megjelent és szerkesztőségünkhez is beküldött

detett: „Kimutatás a gyulafehérvári káptalannak őrizete alatt volt országos levéltár átadásáról, melyet az 1882. évi XXIII. törvényezik alapján tudomásvétel végett az 1883. évi erdélyi róm. kath. statusgyűlés tagjainak bemutat **Beke Antal** gy. fehérvári kanonok.”

Nagy és igen fontos mű ez, melyet egy a fehérvári, mint kolozsmonostori levéltárakról nt. Szabó István és Bessenyei P. József gimnasiunai tanárok, továbbá Dr. Élthes Károly apát-plebános, Dr. Finály Henrich egyetemi tanár és Eszterházy János gróf igazgató-tanácsos uraknak közreműködésével sikerült aszerkesztőnek összeállítani.

E kimutatás magában foglalja mindazon művek névjegyzékét, melyek az országos levéltárba fel lettek küldve és a melyek lent maradtak.

Egyebekre vonatkozólag teljes tájékoztatást nyújt s azért egész terjedelmében ide iktatjuk a mű 66-ik lapján levő „második jegyzet”-et, mely így hangzik:

„Míg a gyulafehérvári káptalani országos levéltár őrzésével elfoglalta voltam, hogy a levéltár tartalma iránt bármi tekintetben érdekelt hatóságoknak és községeknek, a hivatalos vagy magánjellegű felszólítások keretén kívül, tágabb körben is szolgálatot tehessenek, 1879-ben a „Századok” X. füzet 857—861. lapjain egy áttekintést becsátottam közre azon irományokból, mik ezen kimutatás VI. 21. pontja alatt leirt cödexben kivonatilag, darabjaira szerint, a levéltári signaturáik megjelölésével felsorolva vannak.

A következő 1880. évben pedig értesitettem mindazon törvényszékeket, melyek Alsó-Fehér-, Hunyad-, Küküllő-, Torda-, Zarándmegyék, valamint a régi Aranyos-zék községeinek területén bírói illetékes-séggel bírnak, hogy az ezen megyékben lévő volt urbéres községek urbéri conscriptiói a gy.-fehérvári káptalani levéltárban is eredetiben megtalálhatók.”

Ezen áldozatkészség és felebaráti ügy, mint közügyi szempontból tekintve nemes és jóra való törekvés egyes törvényszékek, sőt az erdélyi földtehermentesítési alapigazgatóság elnöksége által is igénybe vétetett.

Nevezetes és igen becses ezen mű még azért is, mert a gyulafehérvári és kolozs-monostori levéltárakban elhelyezett nemességi oklevelek betűsoros névjegyzékét tartalmazza.

Beke Antal kanonok ezen mű által a buvárdokást kedvelő szaktudósoknak oly szolgálatot tett, mit bármily elismeréssel is kellőleg méltányolni teljes lehetetlen.

E kitűnő munkára felhívjuk a szakavatottak és buvárok figyelmét.

Apróságok.

— **Aratás.** Háromszék megyében az aratás már mindenütt megkezdődött. Azonban a roppant változó idő sok secaturának teszi ki a gazdaközönséget. Junius 8-tól kezdve nem telt el 3 nap, a melyen eső nem lett volna. Közelebből a levegő is annyira megihült, hogy teli felső nélkül még az utcán sem igen lehetett járni. A termés minőségét illetőleg: a közepesnél valamivel jobb.

— **Lönhart Ferencz** erdélyi püspök július 27-én ünnepelte meg áldozárságának negyvenedikét évfordulóját. A derék főpásztor, ki hiveinek szeretetét oly nagy mértékben biztosította magának, nem csinált nagy zajt ez ünnepélyes alkalomból és előre kikért magának minden feltűnőbb ünnepélyeséget.

— **Trefort miniszter gyász.** A vallás-és közoktatásügyi miniszter ismét fájdalmas családi veszteség sújtja le. Még folyton sajnog a seb, melyet apai szíven egyetlen nagyreményű fiának korai elhunytá ütött, s már legidősb leányának halála kelti fel a mélyen sujtott apa itánt a közrészvétet. Trefort Ilona, ki július 27-én este 8 órakor hunyt el, már hosszabb idő óta szenvedett tüdővészben, mely lassankint oltá ki ifjú életét. Holtestét az „entreprise des pompes funéres” emberei éjjel 12 órakor kiszállították a

kerepsei-úti temető kápolnájába, hol a diszes ravatalt másnap kora reggel állították fel. Temetése hétfőn délután 5 órakor ment végbe s az engesztelő mise kedden délelőtt 10 órakor volt a belvárosi plébánia-hivatalban.

— **Vilmos főherczeg Szebenben.** Ő császári fensége Vilmos főherczeg és táborszernagy, mint az összes tűzérsg főinspektora, e hó 28-án 2 órakor N.-Szebenbe érkezett. A vasúti indóházánál több katonai méltóság, továbbá Thalman megyei alispán és Hochmeister fogadták a magas vendéget. A város örtonyán és a középületeken lobogók voltak kitűzve. Őcsászári fensége „Neurhrer”-féle szállodába szállt le, hová két katona díszőr állítottak fel.

— **K.-Vásárhelyt** az aug. 3-ra tervezett táncmulatság kedvező idő esetén minden bizonynyal meg fog tartatni. Ha pedig az idő nem lenne kedvező, egy a mulatság folyó hó 10-én tartatik meg. A megtartás napján reggel 9 órakor taracklővések és a piac közepén lévő lámpára kitűzött lobogó fogják értesíteni az érdeklődőket a megtartásról. Az indulás az u. n. Fejér Bogdán-féle mulató-kertből történik. A rendezőség.

— **Várady Ferencz** szintársulata Kovásznán nagy sikerrel kezdette meg működését. Már az első két nap alatt több mint 60 bérletet irtak alá, mely tisztán a kovásznai és fürdő közönségből telt ki, a vidék a kedvezőtlen időjárás miatt még eddig nem bérlehetett. Minden előadás zsufolt ház mellett foly le, a község értelmiségét, színet, javát mindig ott látjuk a színházban s a különben elég nagy és diszes Butyka-féle terem alig képes befogadni a közönséget. A társulat mindent megtesz, hogy a nagyművű pártfogottsá kiérdemelje, a legjobb darabokat hozza színre. Eddig „A sá-tán leánya,” „A vörös sapka” és a „Buborékok” adattak elő kitűnő, korrekt előadásban, s mindenik előadás nagy tetszésben részesült. A működő színészek közül Várady Rózika, Ibolyka, Emma, Fábiónné, Hegyi, Lendvay, Leővey és Várady nyerték meg különösen a közönség tetszését, kiket minden este a tetszés különböző jeleivel halmoz el. Ritka jelenség, hogy vidéki szintársulat nyári időben, falu helyen ily nagy pártfogásban részesüljön, mint ez; a nagy siker fényesen bizonyítja, hogy Kovászna intelligens közönsége tud lelkesülni a közművelődésért és annak előmozdítására minden megtesz tehetsége szerint. Ez a község nagy részben földművelő népével s kevés számu intelligenciájával ez alkalommal és máskor annyi érdeklődést s annyi áldozatkészséget tanusított humán és kultureszmék iránt, hogy az bármely városnak dicsőségére válna, s mi kedves kötelességünknek tartjuk ezen öröndetes jelen-ségről a legnagyobb dicséréttel emlékezni meg.

O.

— **Tűzvész.** Cs.-Vacsárcsiban július hó 21-re virradólag 1/2 órakor állítólag gonosz kéz cselekménye által özv. Imre Jánosénak csüre felgyuladt s alig pár percz múlva a község középső tizedét egy hatalmas pusztító tűzvész fonta körül, ugyannyira, hogy 13 gazdának összes épületei és megtakarított vagyona 1 óra alatt semmivé lettek. Ha Szépvíz, Szentmiklós, Borzsova, mint távoliak, vízfecskenőjökkel, Rákos, Göröcsfalva és Szentmihály mint közeli községek nemeslelkű lakói nem lesznek vala és a hatalmas Ur Isten a nagy szelet meg nem esendesítette volna: több, mint bizonyos, hogy a község egészen a tűz martalékává válik. A tűz az iskolaháznál szakadt meg, azonban itt is a körüllevő deszkakert, a faiskolában pedig sok szép nemes fa mind összeégett. Az iskolaháznak megmaradása köszönhető a járás tek. segédszolgabírájának, Fejér Sándornak, Zakariás István orvos urnak, Dániel József közg. gyakornok urnak, kik mindnyájan válllvetve védtek az iskolaházat és derekasan intézkedtek a tűz megfojtásán. Kitüntetést érdemel továbbá Szépvízre nem rég jött örsvezető Szotyori Mihály, ki Valf Mihály esendörtársával mindjárt a tűz kiütésekor a hely színre szaladt s utolsó izzadásig működött az oltással buzditással. Bennégett 6 drb szarvasmarha és számtalan házi állat. Szerencsére emberélet nem esett áldozatul. A kár, számítás szerint, 3230 frtra ütött.

— **Zajzonban** mult hó 29-én óriási tűzvész dühöngött, melynek 52 lakház és igen sok mellékhelyet esett áldozatul. A tűz a falu felső részében délután 2 órakor ütött ki, mely rohamosan terjedett, úgy hogy alig fél óra alatt már a falu felső felének nagy-része lángtengerben állott. A szenvedett kárt még nem lehet megállapítani. A Zajzonban időző fürdővendégek nem szenvedtek a tűzvész által, mert a fürdői lakások a falu alsó felében vannak, hová a tűzvész nem hatolt el. Ezelőtt 3 évvel a falu ezen részében ismét nagy tűz volt, mi által 47 gazda lett teljesen tönkre téve. Alig tudták azok az akkor szenvedett nagy károkat kiheverni, s már a 3 évi munkásság eredményét újból a lángok emésztették meg.

— **Mstr. Stenley V.** antispiritista Kézdi-Vásárhelyre érkezett, hol két előadást fog tartani. Első előadása vasárnap lesz, a második hétfőn a tanácsház nagytermében. Stenley úrról több vidéki lap elismerőleg nyilatkozott.

— **A medve** a mult héten — mint levezelőnk írja — papolezi Páltán János tehenét a „Csikorgós” nevű völgyben megölte. E hó 26-án a „Nyáros” nevű erdő részben ugyanodavaló Földes József és Nagy József két tehenét életveszélyesen megsebesítette, úgy hogy mindkettőt le kellett üttetni. Az idén már 19 drb szarvasmarha esett áldozatul a medvéknek a papolezi erdőkön.

Fürdővendégek névjegyzéke.

Tusnád.

III.

D. Naumescu birtokos, Bukarest. George Dimitrescu ügyvéd, Braila. Özv. dr. Dorogányi Jakabné orvosné, Nagy-Enyed. Özv. Lengyel Károlyné birtokos, Nagy-Enyed. Örley Flóra énekesné, Debreczen. Emilie Meltzer fürdő-tulajdonos, Bukarest. Pauline Schwaber ügyvédné, Nagy-Szeben. Nagy Károly tanár, Fogaras. Kestenbaum József magánzó, Héviz. Özv. b. Kemény Istvánné birtokos, Csombord. Mangezeus Frigyes. megyei hivataln., Nagy-Enyed. Miksa Zsuzsa birtokos, N.-Enyed. Fricz Salamonné kereskedő, Kolozsvár. Barabás Ferenczné gyógyszerészné, Seps-Szentgyörgy. Otília Goosch magánzó, Fogaras. Izidor Stern magánzó, Bukarest. G. Stern magánzó, Bukarest. Paula Stern magánzó, Bukarest. Niculaj Grecsescu magánzó, Bukarest. P. Petrescune magánzó, Brassó. Fényko Géza m. k. adófelügy. Nagy-Enyed. Rátz Henrik vendéglős, Cs.-Karczfalva. Capitane J. N. Dunka kapitányné, Bukarest. N. N. Dunka magánzó, Bukarest. Gr. Teleki Imre birtokos, Kolozsvár. Bonis Samu jogász, Kolozsvár. Kohn Márton kereskedő, Nagy-Abony. Costache Szavulescu magánzó, Bukarest. Dimitrie Csiofec magánzó, Brassó. Filep Sámuelné magánzó, Kolozsvár. Ad. Toith tornatanár, Brassó. Nagy Gy. m., Budapest. Benkő S.-né birt.-né, K.-Vásárhely. Flerette Heilpern kereskedő, Galacz. Anna Goldenberg magánzó, Galacz. Ornstein Zsigmond és József magánzók, Galacz. Káderzsában Berta magánzó, Csik-Szereda. Oberth Lajos orvosnövendék, Medgyes. Louis Fischer magánzó, Brassó. Friderich Schuller magánzó, Berethalom. Madame Morreanu birtokos, Bukarest. B. Th. Kalfoglos birtokos, Braila. Petru Cseliuneanu birtokos, Plojest. Wenieres magánzó, Galacz. Eduard Wachmann konzervatoriumi igazg., Bukarest. Marie Zenida magánzó, Bukarest. Fel. P. Filakto magánzó, Bukarest. Caroline Kaufmann magánzó, Bukarest. Dr. Niculau Popu ügyvéd, Brassó. Özv. Amalie Gerger magánzó, Brassó. Szijjártó Izidor gymn. igazgató, Kézdi-Vásárhely. Stefan Pascu magánzó, Bukarest. Adler Heinrich kereskedő, S.-Szentgyörgy. Josef Geier birtokos, Nagy-Szeben. Carolina Lenger ügyvédné, Brassó. Miszér Lajos ny. sorh.-kapit. Csik-Szentmihály. Vilma G. Popp kereskedő, Brassó. Octavia M. Stanescu birtokos, Brassó. Antos József ügyvéd, Nagy-Ajta. Antos Károly kir. aljárásbíró, Budapest. Szalaczi Zoltán kir. aljárásbíró, Budapest. dr. Joob Lajos kincst. ügyész, Budapest. Nicolich Sándor kir. áll.-hiv. és hirl.-író, Budapest. Alexan Iru Guga pap, Hunyadm. Kuseti. Tallos Sándor orvosnövendék, Arad. Kacsinka János g.-kel. papnöv., Bučin. Boehkor Károly egyetemi tanár, Budapest. Csős Imre honvéd-huszárhadnagy, Budapest. Dr. Jeszenszki Sándor kir. altágyész, Budapest. Simay Miklós jogász, Kolozsvár. Dr. Györfly Pál szolgabíró, Szilágy. Taglich Frigyes magánzó, Fogaras. Összesen 528.

Szerkesztői izenet.

Sz. L. urnak. Küldeményét vettük s a közlendők közé soroztuk.

Felölös szerkesztők:

Ifj. Dobay János.

Móricz Gyula.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

A brüni kis lutri.
Huzás július 30-án.
11. 14. 33. 79. 75.

164. szám.
1884.

Árverési hirdetemény.

Alólirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. törv.-cikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kézdivásárhelyi tekintetes kir. járásbíróság 2083—1883. számú végzése által sepsiszentgyörgyi Sütő István végrehajtató

javára márkosfalvi Barabás Albert ellen 700 frt tőke követelés és törvényes járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 530 frtra becsült 40 kalongyazab és két pár 5—6 éves jármás ökörből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1838—1884. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Márkosfalván, a község házában leendő eszközzésére 1884-ik év augusztus hó 21-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-a értelmében,

a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Kelt Kézdivásárhelyt, 1884. évi július hó 29-ik napján.

Nagy Dániel,
kir. bírósági végrehajtó.

Sz. 623—1884.
tkvi.

Árverési hirdeteményi kivonat.

A győszmíklósi kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy győszmíklósi Walter Györgyné, Walter Adolf, Lina és István önkéntes árverési kérelme folytán a csikszeredai k. törvényszék területén lévő, a győszmíklósi 225. tjkvben A + 3552., 3555.,

12314., 28836., 28880. és 28884. hr. sz. alatt felvett ingatlanokra, a végrehajtási árverés joghatályával bíró árverést 910 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1884. évi szeptember hó 10-ik napján délelőtti 9 órákor a telekkönyvi hivatalnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak 10 százalékát készpénzben a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Gyergyó-Szt-Miklóson, 1884. évi június hó 21-ik napján.

A kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság.

3—3

Vidéki megrendelések erélyesen eszközöltetnek.

Séta, menyasszonyi és házi ruhák (toilettek) legújabb divat szerint gyorsan és mérsékelt áron készülnek

Kovácsnai és Keresztesy

női divat-termükben

BRASSÓ (főtér).

Ugyanott nagykészletben lévő kész esőköpeny, kabát és mantillók, selyem, bársony, gyapju, creton, zephir és Saten ruhakelmék és minden pipere-czikkék kivételes olcsó áron kaphatók.

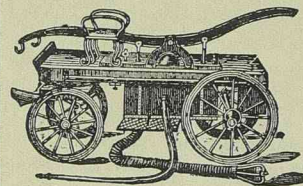
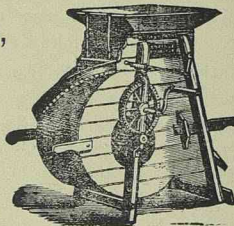
18—50

Minták kívánatra bérmentve küldetnek.

WASS és RIEMER

8—52

vaskereskedése,
gazdasági gépek,
FECSKENDŐK,
tűzoltó szerelvények és
harangok
állandó gyári raktára
és kiállítása
Sz.-Udvarhelyt.

Mint hazánk leghírnevesebb és megbízhatóbb gyárosainak képviselői, ajánljuk a következő, nagy választékban készletben lévő gazdasági gépeket, eszközöket és szerelvényeket:

Soproni Seltenhofer Frigyes és fiától: tűzi fecskendők, tűzoltó-szerelvények és harangokat.

Budapesti Grossmann és Rauschenbachtól: kitérő, legjobb szerkezetű kézi, lövegező járművek és rostákat.

Budapesti Brogle Józseftől: konkolvasztó trieurók, szórórósta és kukuriczmorzsolókat.

Mosonyi Kálmán Edétől: Hungaria Drill sorbavető gépek, lókapák, ekék és boronák, szecska- és répavágó gépeket.

Budapesti Tarnóczy Gusztávtól: különféle szerkezetű, legelőszerűbbnek bizonyult szénagyújtók, rétyaluk, boronák, vetőgépek, rosták, váltó és kerülő ekéket.

Budapesti Kotz Páltól: szecska-, répavágók, rostáló-, daráló-, vető-, boronáló- és összes ekéit.

Továbbá: Angolhon legelső gyárosa Lincoln Clayton és Shuttleworthtól: gözcseplők- és mozonyokat. — Bécsi Tanczos Rezsőtől: tűz és betörés ellen biztos pénzszekrényeket.

Minden elősorolt gazdasági gépek, tűzi fecskendők, tűzoltó szerelvények és harangokból nagy választékban raktárt tartván, felhívjuk a nagyérdemű gazdaközönséget annak megtekintésére. Gépeink könnyű járása, szolid szerkezete és czélyszerű használhatóságáról mindenki személyesen meggyőződhetik, mire nézve készek vagyunk a felelősséget elvállalni. — Magunkat a n. é. közönség szíves jóindulatába ajánlván, kérjük minél gyakoribb megbízásait.

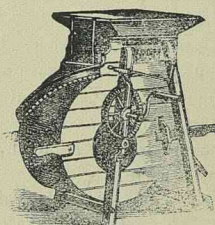
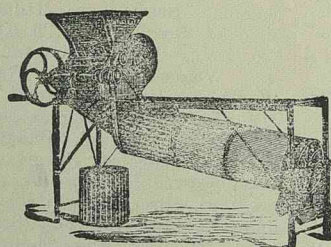
Kiváló tisztelettel

WASS és RIEMER.

BROGLE JÓZSEF

gép- és rostalemez-gyára.

BUDAPEST. Gyár: külső váci-ut.
Raktár: váci-körut 68.

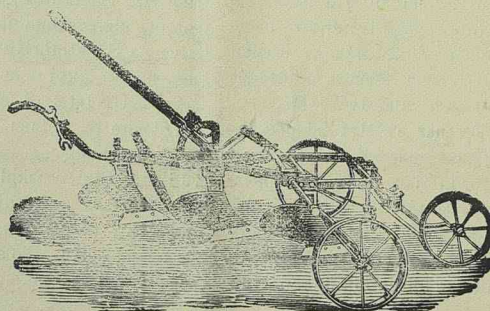
Ajánlja minden gazdasági kiállításon kitüntetett

TRIEUR-JEIT

váltható szitákkal.

Gabona tisztító-rostaikat.

Tengeri (törökbuza) morzsolókat.

Lyukasztott és hasított lemezeket, mal-mok, méhészeti és technikai czélokra

JÁRGÁNY-CSÉPLŐGÉPEKET

és minden egyéb gazdasági gépeket.

10—20

Továbbá e téren a legújabbat:

Schmid H. szabadalmazott nemzeti rostáját,

1882. augusztus 3-án 17,567. sz. alatt szabadalmazva, mint egyedüli jogosított gyártója. Nagysága: 4 láb, 4 hüvelyk magas, 2 láb, 4 hüvelyk széles, súlya 50 kiló, ára 48 frt.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Ny. Szabó Albert gyorssajtóján Kézdivásárhelyt.